

Cecelia Ahern

# Üvöltés

FORDÍTOTTA SZIEBERTH ÁDÁM

Cecelia Ahern

# Üvöltés

ATHENAEUM

A fordítás alapjául szolgáló mű  
Cecelia Ahern: *Roar*

Copyright @ Cecelia Ahern, 2018  
All rights reserved.

Hungarian translation @ Szieberth Ádám, 2018

Minden jog fenntartva.

Kiadta az Athenaeum Kiadó,  
az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók  
és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.  
1086 Budapest, Dankó u. 4–8.  
Tel.: 1-235-5030  
[www.athenaeum.hu](http://www.athenaeum.hu)  
[www.facebook.com/athenaeumkiado](https://www.facebook.com/athenaeumkiado)  
[athenaeumkiado2012@gmail.com](mailto:athenaeumkiado2012@gmail.com)

ISBN 978 963 293 874 5

Felelős kiadó: Szabó Tibor Benjámín  
Felelős szerkesztő: Kal Pintér Mihály  
Műszaki vezető: Drótos Szilvia  
Borítóterv: Földi Andrea  
Nyomdai előkészítés: Tóth Viktor

Készült az Alföldi Nyomda Zrt.-ben, 2019-ben  
Felelős vezető: György Géza vezérigazgató

*Minden nõnek, aki...*



*I am woman, hear me roar,  
in numbers too big to ignore.  
(Nő vagyok, ordítok,  
hallanod kell, hisz oly sokan vagyunk.)*

Helen Reddy – Ray Burton: *I Am Woman*





# A nő, aki lassanként eltűnt\*

## 1

Finom kopogást lehet hallani, mielőtt Rada nővér benyitna.

– Itt vagyok – szólal meg halkán a nő, miután a nővér mögött becsukódik az ajtó.

Rada a hang irányába fordulva pásztázza a helyiséget.

– Itt vagyok, itt vagyok, itt vagyok, itt vagyok – ismételgeti a nő, amíg Rada tekintete meg nem állapodik valamin.

De magasabbra néz, mint kellene, egy kicsit balra sandít a szeme: inkább az ablakra ragad, madárkakára összpontosít: az utóbbi három napban jócskán elmaszatolta az eső.

A nőből, aki a campusra néző ablak párkányán ül, kiszakad egy szelíd sóhaj. Amikor megérkezett erre az egyetemi klinikára, tele volt reménnyel: bízott abban, hogy őt meg lehet gyógyítani. De most, fél évvel később, már kísérleti patkánynak érzi magát, akit különféle orvosok meg tudósok egyre kétségbeesettebben

\* A különös hangzású novellacímek lefordíthatatlan angol közmondásokat takarnak, amelyek azonban a történetek alapján értelmet nyernek magyarul is. (A szerk.)

bökdösnek, lökdösnek. Hiába próbálnak megfelelő diagnózist felállítani.

Egy ritka, komplex genetikai zavarral kezelték, amely miatt elsorvadnak és lassanként eltűnnek a testében a kromoszómák. Nem önmegsemmisítésről vagy lebomlásról van szó, sőt még csak nem is mutációról: a szervi funkciói, úgy tűnik, abszolút normálisan működnek, és a vizsgálatok egytől egyig azt jelzik, hogy mindene ép, egészséges. Egyszerűbben fogalmazva: lassanként eltűnik ugyan, de azért még itt van.

Az eltűnedezés eleinte fokozatos, sőt alig észrevehető volt. Sokszor hallotta: *Jaj, nem láttam, hogy ott vagy*, és sokszor rosszul mérték fel, hogy ő valójában *meddig is tart*. Nekiütköztek a vállának, ráléptek a lábujjára. Ettől azonban még nem szólalt meg benne a vészcsengő. Eleinte nem.

Egyenletesen halványult, tűnedezett el a teste. Nem a kézfejének, az egyik lábujjának, vagy éppenséggel a jobb fülének veszett nyoma hirtelen, hanem mindeütt egyformán, fokozatosan fakult. Egyre fogyatkozott, végül olyan lett, mint a délibáb: a vibráló, fénylő vízfolt, amit a hőségben látni vélünk az autópálya aszfaltján. Tétova, elmosódó körvonalak határolták reszketeg közepét. Aki nagyon meresztette a szemét, az nagyjából ki tudta venni az alakját, de a háttér, a környezet is meghatározta, hogy vajon észreveszike vagy sem. Hamarosan rájött, hogy minél zsúfoltabban van berendezve a szoba, minél több a dekoráció, annál könnyebben meglátják őt. Ha egyszínű fal előtt állt, gyakorlatilag láthatatlan volt. Ezért ügyelt arra, hogy lehetőleg mintás tapéta szolgáltatassa neki a háttérrel, és

dekoratív huzatú székre üljön. Mivel a teste részben eltakarta a mintázatot, az emberek hunyorogni kezdtek, és jobban megnézték maguknak, mi van ott. Alig lehetett látni, mégis küzdött azért, hogy észrevegyék.

Hónapokig vizsgálták a tudós doktorok, interjúvolták az újságírók, és a fotósok is megtettek minden tőlük telhetőt, hogy jó megvilágításban elkapják az alakját, de abban egyáltalán nem segítettek, hogy rendbe jöjjön. Sőt, bármennyire is gondosnak, búbajosnak mutatkozott egyik-másik, minél rosszabbra fordult az állapota, annál inkább felvillanyozódtak. Ő tehát lassanként elfogy, eltűnik, és senki nem tudja, hogy miért, még a világ legnagyobb szakértői sem...

– Levele jött – téríti most el saját gondolataitól Rada nővér. – És szerintem jól teszi, ha most rögtön elolvassa.

Ez persze azonnal felcsigázza a nő kíváncsiságát. Felhagy a borongós elmélkedéssel, és halkán ismét mondogatni kezdi: *itt vagyok, itt vagyok, itt vagyok, itt vagyok* –, hiszen valójában ezt az instrukciót kapta. Rada nővér a hang irányába nyújtja a ropogós borítékot, amely végül megáll a levegőben.

– Köszönöm – mondja a nő, majd átveszi a levelet a nővértől. Előkelő, poros rózsaszín árnyalatú boríték, mégis szülinapi zsúrra szóló meghívót idéz, a nő pedig izgatottan, feldobottan nézi, akár egy gyermek. Rada lelkes ügybuzgalma még kíváncsibbá teszi.

Az, hogy levelet kap, nem szokatlan: hetente többtucatnyi fut be a világ minden tájáról. Ír neki boldog-boldogtalan: szakértők próbálják eladni magukat, hízelgők próbálnak barátkozni vele, vallási fundamen-

talisták száműznék a föld színéről, szemét férfiak élnék ki romlott vágyaikat egy olyan nőn, akit éreznek, de nem látnak... Mégis ezen a borítékon érzi, hogy más, mint a többi: elegáns, kalligrafikus betűkkel írták rá a nevét.

– Ismerős a boríték – szólal meg izgatottan Rada, és leül a nő mellé.

A nő óvatosan bontja fel a drága borítékot. Fényűzésről tanúskodik a finom papír, és már a tapintása is ígéretesen, vigasztalón hat. A nő óvatosan kihúzza belőle a szintén poros rózsaszín árnyalatú, kézzel írott üzenőkártyát.

– Elizabeth Montgomery professzor – olvassák egyszerre.

– Tudtam! Ez az! – mondja Rada nővér, és megszorítja a nő kezét.

## 2

– Itt vagyok, itt vagyok, itt vagyok, itt vagyok – ismételteti a nő, miközben a kórházi személyzet segítségével kiköltözik. Átviszik egy új létesítménybe, amely ki tudja, meddig lesz az otthona. Rada meg a többi nővér – akikhez közel került – elkísérik a kórteremtől a várakozó limuzinig, amelyet Elizabeth Montgomery professzor küldött érte. A konzultáns orvosok nem gyűltek össze teljes létszámban a búcsúztatására: van, aki a távollétével tüntet. Így fejezik ki nemtetszésüket amiatt, hogy a nő, oly sok odaadó munkájuk dacára, elhagyja mindannyiukat.

– Bent vagyok – mondja halkán, a limuzin ajtaja becsukódik.

Az eltűnés nem okoz fizikai fájdalmat. A dolog érzelmi oldala viszont már más kérdés.

Érzelmi síkon már az ötvenes évei elején világossá vált a számára, hogy kezd eltűnni, az viszont csak három éve tudatosult benne, hogy a teste is szertefoszlik. Lassan, de biztosan ment végbe a folyamat. Időnként olyanokat hallott, mint például: *Nem láttam, hogy ott vagy*, meg *Nem láttam, hogy beosontál*, de az is előfordult, hogy egy kollégája a kedvéért még egyszer elmesélte a sztori elejét, pedig ő már hallotta, hiszen mindvégig jelen volt. Idővel belefáradt, hogy ezt folyton bizonygatnia kell, és kezdte aggasztani az ilyen esetek gyakorisága. Élénkebb színű ruhákat hordott, melírozottatta a haját, hangosabban beszélt, határozottan kimondta a véleményét, döngő léptekkel járt: megtett bármit, hogy kitűnjön a tömegből. Szíve szerint belecsípett volna az emberek arcába, és maga felé fordította volna őket, hogy kikényszerítse a szemkontaktust. Aztán rájuk üvöltött volna, hogy *Nézzetek rám!*

A legszörnyűbb napokon a nyomasztó érzések súlya alatt megrogyva, kétségbeesetten ment haza. Ilyenkor belenézett a tükörbe, csak hogy lássa, megvan-e még. Erről sűrűn meg kellett bizonyosodnia: még zsebtükört is vitt magával mindenhová, mert néha a metrón tört rá az érzés, hogy már nincs sehol.

Bostonban nőtt fel, aztán New York Citybe költözött. Gondolta, egy nyolcmillió metropolisz ideális hely: ott könnyen köthet barátságokat, könnyen rátalálhat a szerelem, könnyen alakíthat ki kapcsolatokat, könnyen kezdhet új életet. Sokáig így is volt, ám

az utóbbi években rá kellett döbbsennie, hogy minél többen vannak körülötte, annál magányosabbnak érzi magát: mintha így fokozódott, sőt erősödött volna a magánya. Most szabadságon van, de azelőtt egy globális pénzügyi szolgáltatónál dolgozott, amely százötvenhat országban összesen százötvenezer embert alkalmaz. A Park Avenue-n lévő irodaépületükben közel háromezer ember dolgozik, és a nő egyre inkább úgy érezte, hogy átnéznek fölötte, figyelmen kívül hagyják, nem látják.

Harmincnyolc évesen utolérte a korai menopauza. Ez intenzív tünetekkel járt: verejtékben úszott az ágya, így sokszor éjszakánként kétszer is lepedőt kellett cserélnie. Belül pedig majd szétvetette a frusztráció, a fékezhetetlen indulat. Akkoriban legszívesebben egyedül múltatta az időt. Bizonyos szövetanyagok irritálták a bőrét: hőhullámot gerjesztve szinte *felgyújtották*. Ennek hatására a természete is lobbanékony lett. Két év alatt csaknem húsz kilót hízott. Vett magának új ruhákat, de egyikben sem érezte jól magát, és nem is passzoltak rá igazán. Kényelmetlen volt a saját bőre is: úgy érezte, nincs biztonságban a férfiakban bővelkedő meetingeken, pedig azelőtt otthonosnak találta a munkahelyi környezetét. Úgy érezte, hogy a tárgyalóban ülő férfiak mind tudják, mi a helyzet nála, mind látják, amikor hirtelen, szinte süvítve előnti a forróság, kivörösödik a nyaka, izzad az arca, bőréhez tapad a ruhája a prezentáció vagy az üzleti ebéd kellős közepén. Olyankor nem akarta, hogy bárki is ránézzen: nem akarta, hogy bárki is lássa.

Ha este elment valahová, falatnyi ruhába csomagolt, röhejesen magas sarkú cipőben tipegő, szép, fiatal

testeket látott, amelyek az ő számára is ismerős dalokra vonaglottak. Igen, velük együtt tudta énekelni a számokat, hiszen még mindig ezen a bolygón élt, igaz, a korszak már nem őrá volt szabva. A korabeli férfiak inkább a táncparketten parádézó lányokat tüntették ki figyelmükkel.

De ő akkor is, így is teljes értékű személy, aki tud adni valamit a világnak – csak éppen mégsem érzí, hogy mindez így lenne.

Az újságok mindenféle címkéket ragasztottak rá: *ő a fogyatkozó nő meg az eltűnőben lévő nő*. Ötvennyolc éves fejjel világszerte a címlapokra került. A földkerekség minden tájáról jöttek specialisták, hogy átkurkásszák testét-lelkét, majd úgy távozzanak, hogy semmilyen konklúziót nem tudtak leszűzni. Ennek dacára számos tanulmányt megírtak, számos díjat bezsebeltek, és nem kevés tapsot arattak az ilyen-olyan szakterületek avatott mesterei.

A legutóbbi halványulás óta hat hónap telt el. A nő már éppen csak csillámlik egy kicsit, miközben a vég-sőkig kimerült. Tudja, hogy képtelenek helyrehozni őt. Amikor egy újabb, lelkesen érkező, izgatottan vizsgálódó specialista távozik fáradtan, megviselten, amikor valaki a szeme láttára adja fel a reményt, akkor tovább foszladoznak az ő reményei is.

#### 4

De amikor megérkeznek a Cape Cod-földnyelv hegyén lévő Provincetownba, a nő bizonytalanságát, félelmeit az elé táruló látvány hatására ismét felváltja a remény.

Elizabeth Montgomery professzor már várja: az elhagyatott világítótorny a remény grandiózus lámpásaként mered az égre.

A sofőr kinyitja a limuzin ajtaját. A nő kiszáll.

– Itt vagyok, itt vagyok, itt vagyok, itt vagyok – hajtogatja a gyalogjárón lépkedve.

– Mi a fenét mondogat itt maga? – kérdi homlokát ráncolva Montgomery professzor.

– A kórházban mondták, hogy így jelezsem, hol vagyok – feleli a nő halkán.

– Nem, nem, nem! Itt így nem beszélünk – válaszolja nyersen a professzor.

A nő először úgy érzi, rápirítottak, és felkavarja, hogy már a legelső szavai rosszul sültek el – aztán rádöbben, hogy Montgomery professzor egyenesen a szemébe nézett, amikor üdvözölte, majd kasmírplédet terített a vállára, és már kíséri is fel a világítótorny lépcsőjén, a sofőr pedig hozza a csomagjait. Már jó ideje nem létesített vele szemkontaktust senki, leszámítva az egyetem *rezidens* macskáját.

– Üdvözlöm a Női Előrehaladás Montgomery Világítótornyában – kezdi a professzor. – Kissé hangzatos, bombasztikus név, de ránk ragadt. Eleinte úgy hívtuk, hogy Montgomery-féle Női Menedékhely, de ezt a nevet hamar megváltoztattam. A *menedékhely* ugyanis negatív energiát sugároz: titkon azt erősíti, hogy megfutamodunk valami elől, ami nehéz, veszélyes vagy taszító. Hogy elborzadunk, hátrahőkölünk, összehúzzuk magunkat, leválunk. Hát nem! Itt nem ez a helyzet. Itt mindennek az ellenkezőjét tesszük: előrehaladunk. Igen, előrefelé mozgunk, fejlődünk, felemelkedünk, gyarapodunk.



Igen, igen, igen! Ez az, ami neki kell. Semmi meghátrálás, semmi hátratekingetés.

Dr. Montgomery bevezeti a nőt a recepcióra. A világitótorony gyönyörű, de kísértetiesen üresnek tűnik.

– Tiana, ő az új vendégünk.

Tiana is a nő szemébe néz, majd a kezébe ad egy szobakulcsot.

– Örömmel üdvözljük – mondja.

– Köszönöm – suttogja a nő.

– Hogyhogy meglátott? – kérdi aztán a professzortól.

Dr. Montgomery biztatóan megszorítja a vállát.

– Sok a dolgunk – sürgeti. – Lássunk is hozzá, rendben?

A kezelő ablaka a Race Point Beach nevű partszakaszra néz. Zúgó hullámok, sós tengeri levegő, illatosított gyertyák, rikoltozó sirályok... Nem az a tipikus, steril kórházi környezet. A nő itt megengedi magának azt a luxust, hogy ellazuljon.

A hatvanhat éves Elizabeth Montgomery professzorról csak úgy süt az értelem. Egyértelmű, hogy képzett szakemberrel van dolga. Milyen is volt röviden az élete? Hat gyermek, egy válás, két házasság... Ezen kívül tündöklően szép, olyannyira, hogy ilyet a nő *előben* még soha nem látott. A professzor most helyet foglal a kispárnákkal telepakolt, fonott fotelben, majd kitölti az össze-összekoccanó csészékbe a borsmentateát.

– Az én teóriám az – mondja lábát keresztbe téve –, hogy önmagát tünteti el.

– Hogy ezt *én csináltam?* – vonja kérdőre emelt hangon a nő. Hirtelen indulatos lesz: hát máris megtört a varázs, máris tovatűnt a röpke pillanat?

Montgomery professzor rávillantja gyönyörű mosolyát.

– Nem csak magát terheli a vád. Osztozhat rajta a *társadalommal*. Vádolom a fiatal nők bálványozását és szexualizálását. Vádolom a szépség, a külső túlhangsúlyozását, és az arra irányuló nyomást, hogy feleljenek meg mások elvárásainak, ráadásul úgy, ahogy azt a férfiktől senki nem követeli meg.

A professzor hangja már-már hipnózisba ringat. Szelíd, de határozott. Nincs benne indulat, nem ítélkező. Nem keserű, nem szomorú. Csak úgy van. Mert minden csak úgy van.

A nő libabőrös lesz. Kihúzza magát ültében, és hevesen kalapálni kezd a szíve. Ilyet még nem hallott: hosszú hónapok óta ez az első újszerű teória, amely fizikailag is, érzelmileg is felkavarja.

– Talán nem lepi meg, hogy a férfi kollégáim zöme nem osztja a nézetem – folytatja a professzor fanyar mosollyal, majd kortyol egyet a teájából. – Keserű pirula ez, nehéz lenyelni. Mármint nekik. Így hát önállósítottam magam. Nem ön az első a praxisomban, aki eltűnőfélben van. – A nő eltátja a száját. – Én is ugyanúgy vizsgáltam és analizáltam a nőket, mint a szakértők, akik magával foglalkoztak – folytatja Montgomery professzor –, de időbe telt, mire rájöttem, hogyan is kell kezelni a maga baját. Csak akkor értettem meg igazán, amikor én is idősebb lettem. Hosszasan tanulmányoztam a témát, és elég sokat írtam is róla. Az a helyzet, hogy a korosodó nőket mintegy kiírják a világból. Ők már nem láthatók a filmekben, a divatmagazinokban, és a tévében is csak délelőttönként meg kora délután. A testi funkciók

leépülését illusztrálják velük, meg mindenféle nyavalyákat. No meg kegyzsereket, hogy harcoljanak az öregedés ellen, mintha az ellen harcolni kéne. Ismerős?

A nő bólint. A professzor folytatja:

– Az idősebb nők ezt leszámítva csak úgy jelennek meg a tévében, mint irigykedő vén boszorkák, akik tönkreteszik a férfi vagy a náluk fiatalabb nő életét. Vagy úgy, mint másoktól függő emberi lények, akik képtelenek irányítani a saját életüket. És mire ötvenöt évesek lesznek, egyszerűen megszűnnek létezni, mint nézői célcsoport: mintha ott sem lennének. És amikor ezzel szembesültem, arra is rájöttem, hogy a nők sokszor a magukévá teszik, internalizálják ezeket a *realitások*kat. A tanaimat leszólták, feminista handabandának nevezték, pedig én nem handabandázok, csupán megfigyelek dolgokat. – Montgomery professzor ismét kortyol a borsmentateájából, és nézi a nőt, aki lassanként tünezik. És aki most szépen feldolgozza, amit hallott.

– Szóval látott már ilyen nőket, mint én? – kérdi még mindig döbbenten.

– Tiana, a recepciósnk éppen ilyen volt, amikor két éve megérkezett hozzánk.

A nő ezt emésztgeti egy kicsit.

– Kit látott, amikor belépett? – kérdi most a professzor.

– Tianát – feleli a nő.

– És még?

– Magát.

– És még?

– Senki mást.

– Nézzen jobban körül!

A nő feláll, az ablakhoz lép. A tenger, a homok, a kert... Hopp! A veranda hintáján reszketegen megcsillan valami, mellette pedig hosszú, fekete hajú, szintén reszketeg emberalak nézi a tengert. A kertben virágot ültetget egy másik, már-már szivárványszínbén játszó, térdeplő lény. És ahogy egyre jobban szemlélődik, egyre több, a fogyatkozás különböző stádiumaiban lévő alakot pillant meg. Sorra bukkannak elő a nők, mint a csillagok az éjszakai égbolton: minél tovább mereszi a szemét, annál többen lesznek. Nők mindenütt... Pedig amikor megérkezett, simán elsétált mellettük.

– A nőknek is meg kell látniuk a többi nőt – mondja Montgomery professzor. – Hiszen ha egymást sem látjuk, akkor mire fel várjuk azt, hogy bárki más is észrevegyen bennünket?

A nő le van nyűgözve.

– A társadalom közölte, hogy maga nem fontos, hogy nem is létezik, és maga hallgatott rá. Hagyta, hogy ezt az üzenetet szinte beszívja minden egyes pórusa, hogy belülről rágja szét. Elhitette önmagával, hogy nem fontos. – A nő meglepetten bólint. – Szóval mit kell tennie? – kérdi Montgomery professzor, miközben ujjait a csésze köré fonva melengeti önmagát. Átható tekintete szinte átfúrja a nőt. Mintha egy másik, mélyebben rejlő énjével kommunikálna, mintha annak küldene jeleket, azzal közölné információt.

– Bíznom kell abban, hogy újra előbukkanok – szólal meg a nő. Fátyolos a hangja, mintha évek óta nem beszélt volna. Megköszörüli a torkát.

– Ennél többről van szó – folytatja Montgomery professzor.

– Hinnem kell magamban.

– Azt a társadalom is folyamatosan sulykolja – legyint a professzor. – Olcsó frázisokat könnyű pufogatni. Pontosan miben kell hinnie?

A nő elgondolkodik, majd rádöbben valamire: itt nem csak arra megy ki a játék, hogy eltalálja a helyes választ. A kérdés valójában az, hogy miben *akar* hinni?

– Hogy fontos vagyok, hogy szükség van rám, hogy releváns vagyok, hasznos, fontos, teljes értékű... – A csészéjébe bámulva még hozzát teszi: – Szexi. – Lassan, az orrán keresztül lélegzik, és egyre magabiztosabb lesz. – Hogy értékes vagyok. Hogy van bennem potenciál, hogy vannak lehetőségem, hogy még vállalni tudom az új kihívásokat. Hogy hozzá tudok tenni valamit a világhoz. Hogy érdekes vagyok. Hogy még nincs végem. Az emberek tudják, hogy *itt vagyok*. – Az utolsó szavaknál elcsuklik a hangja.

Montgomery professzor az üvegasztalra helyezi a csészéjét, és megfogja a nő mindkét kezét.

– Én tudom, hogy itt van – mondja. – Látom magát.

És a nő ekkor már biztos abban, hogy lehetősége van rendbe jönni. Elsőként a szívére összpontosít, arra hallgat. A többi majd jön magától.